

กระทู้ถาม เรื่อง ทำที่จุดยืนและการดำเนินงานของไทยในเรื่องข้อสงวนการเปิดเสรีภายใต้ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement - ACIA)

กระทู้ถามที่ ๑๔๑ / ๒๕๕๒

วุฒิสภา

วันที่เสนอ	๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
คณะรัฐมนตรี	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี
ชื่อผู้ตั้งกระทู้ถาม	นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพิษณุโลก
ชื่อผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม	นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
ชื่อผู้ตอบกระทู้ถาม	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามทั่วไปที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
สถานภาพกระทู้ถาม	รัฐมนตรีตอบแล้ว ในที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

สรุปสาระสำคัญของกระทู้ถาม

ตามที่อาเซียนได้จัดทำข้อตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement - ACIA) ประกอบด้วย การเปิดเสรีการลงทุน การให้ความคุ้มครองการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน ซึ่งครอบคลุมในธุรกิจ ๕ สาขาหลัก ได้แก่ การเกษตร การประมง ป่าไม้ เหมืองแร่และอุตสาหกรรมการผลิต เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรี และอนุญาตให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดเงื่อนไขในการเข้าไปลงทุนโดยตั้งข้อสงวนในกิจการนั้นได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ตั้งข้อสงวนในการเปิดเสรีการลงทุนสำหรับสาขาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำไม้จากป่าปลูกและการปรับปรุงพันธุ์พืช

ต่อมา เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment - BOI) ให้ยกเลิกข้อสงวนทั้ง ๓ สาขาดังกล่าว ดังนั้น จึงทำให้เกิดการคัดค้านจากหน่วยงานของภาครัฐ ภาคประชาชนและกลุ่มเกษตรกรอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมีผลกระทบอย่างมากต่อภาคเกษตรกรรมและต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ตั้งกระทู้ถามขอทราบว่าจะ

๑. ประเทศไทยมีจุดยืนในเรื่องข้อสงวนการเปิดเสรีการลงทุนใน ๓ สาขาดังกล่าวอย่างไร
๒. ในการพิจารณากำหนดนโยบายของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศและของรัฐบาล ได้มีการศึกษาวิจัยผลดี - ผลเสียของการเปิดเสรี ๓ สาขาดังกล่าวหรือไม่
๓. รัฐบาลจะมีการดำเนินงานในเรื่องการพิจารณาข้อสงวนในการเปิดเสรี ๓ สาขา ภายใต้ความตกลง ACIA ให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ อย่างไร

สรุปสาระสำคัญของคำตอบกระทู้ถาม

คำตอบ ในข้อตกลงด้านเศรษฐกิจอาเซียน ได้มีข้อตกลงหลัก ๓ ฉบับ ประกอบด้วย ความตกลงการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน โดยในด้านการลงทุนนั้น อาเซียนได้มีความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement - ACIA) ประกอบด้วย ๔ หลักใหญ่ คือ การเปิดเสรีการลงทุน การให้

ความคุ้มครองการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน ครอบคลุมในธุรกิจ ๕ สาขาหลัก ได้แก่ การเกษตร การประมง ป่าไม้ เหมืองแร่และอุตสาหกรรมการผลิต โดยจะให้สิทธิพิเศษกับนักลงทุนในกลุ่มอาเซียนและนักลงทุนที่ลงทุนในอาเซียน (Foreign - owned ASEAN - based investor)

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพื่อพิจารณาทบทวนเรื่องการที่ประเทศไทยจะยังคงบัญชีข้อสงวนในการเปิดเสรีการลงทุน ใน ๓ สาขา คือ ๑) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒) การทำไม้จากป่าปลูก และ ๓) การปรับปรุงพันธุ์พืช อยู่ต่อไปหรือไม่ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมการลงทุน ภาคประชาชนและกลุ่มเกษตรกรที่ได้สำรวจมาก่อนหน้านั้น ซึ่งคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ได้มีมติให้ยกเลิกมติเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และมีมติให้คงบัญชีข้อสงวนทั้ง ๓ สาขาดังกล่าวไว้ตามเดิม

สำหรับการพิจารณากำหนดนโยบายของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศและของรัฐบาล ได้มีการศึกษาวิจัยผลดี - ผลเสีย ของการเปิดเสรีข้อสงวนทั้ง ๓ สาขาดังกล่าว ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ โดยมีสำนักงานส่งเสริมการลงทุนซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ได้ดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีและมติของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในการเปิดรับฟังความคิดเห็น ทำการศึกษาวิจัยในผลดี - ผลเสีย ภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตลอดจนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ และมีมติในการที่จะผ่อนปรนมาตรการในกิจการย่อยบางรายการภายใต้ ๓ สาขาดังกล่าว ก็จะถือว่าเป็นการปฏิบัติตามพันธสัญญาภายใต้ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Agreement - AIA) เดิม และความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement - ACIA) ใหม่ ซึ่งในความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน ได้กำหนดไว้ว่า “ความผูกพันใดที่มีอยู่เดิมให้ผูกพันมายังความตกลงด้านการลงทุนอาเซียนด้วย เว้นแต่ประเทศภาคีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น” ซึ่งหมายความว่าข้อตกลงใดที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงให้ผูกพัน รวมถึงในด้านการลงทุนของประเทศสมาชิกอเซียนนั้นด้วย เว้นแต่ภาคีสมาชิกจะเห็นเป็นอย่างอื่น และนอกจากจะเป็นการผ่อนปรนเพื่อให้มีการเปิดเสรีมากขึ้นแล้ว การที่ให้มีการลงทุนในกลุ่มสมาชิกอเซียนนั้นยังจะเกิดประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ประเทศไทยยังไม่มีอีกด้วย